

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

19 березня 2020 р.

Київ

№ 181-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 18.03.2020 № 500-01/127-п та повідомлення про нову індивідуальну державну допомогу, надіслане Управлінням комунальної власності Енергодарської міської ради за реєстраційним номером у базі даних 25082 (вх. № 743-ПДД від 05.12.2019), щодо надання державної допомоги комунальному підприємству «Комунальні системи» Енергодарської міської ради, яке подано за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Комітету від 03.03.2016 № 2-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ

- (1) Листом за реєстраційним номером у базі даних 25082 (вх. № 743-ПДД від 05.12.2019) відповідно до пункту 2 розділу 9 Закону було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Листом Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) від 19.12.2019 № 500-29/08-16848 Повідомлення залишено без руху й надано тридцятиденний строк для надання додаткової інформації.
- (3) Листом від 23.01.2020 № 01-17/0167-02 (вх. № 8-01/1041 від 28.01.2020) (далі – Лист) Управлінням комунальної власності Енергодарської міської ради відповідно до пункту 2 розділу 9 Закону було надано запитувану інформацію.
- (4) Повідомлення прийнято до розгляду 28.01.2020.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (5) Управління комунальної власності Енергодарської міської ради (далі – Надавач) (71502, Запорізька обл., м. Енергодар, вул. Набережна, 24, ідентифікаційний код юридичної особи 26249961).

2.2. Отримувач підтримки

- (6) Комунальне підприємство «Комунальні системи» Енергодарської міської ради (далі – Підприємство, Отримувач, КП «Комунальні системи») (71504, Запорізька обл., м. Енергодар, вул. Молодіжна, 105, оф. 143, ідентифікаційний код юридичної особи 40286862).
- (7) Відповідно до Статуту КП «Комунальні системи», затвердженого рішенням Енергодарської міської ради від 21.12.2018 № 25, Підприємство створено рішенням Енергодарської міської ради (Власник) від 29.01.2016 № 13 і діє на підставі самофінансування і фінансування з державного та міського бюджету.

КП «Комунальні системи» є правонаступником комунального підприємства «Ритуал» відповідно до рішення Енергодарської міської ради від 21.09.2018 № 13.

- (8) Відповідно до пункту 2.2 розділу 2 Статуту основними видами діяльності Підприємства є, зокрема:
- утримання доріг, будівництво та ремонт дорожнього покриття;
 - експлуатація і ремонт зовнішнього освітлення міської території, світлофорів;
 - утримання і ремонт елементів зовнішнього благоустрою;
 - виконання функцій ритуальної служби.
- (9) Згідно з пунктом 5.5 розділу 5 Статуту джерелами формування майна Підприємства є, зокрема, майно, передане Підприємству в господарське відання у встановленому порядку; грошові та майнові внески Власника.

2.3 Мета (ціль) підтримки

- (10) Здійснення комплексного благоустрою території та розвиток інфраструктури міста Енергодар у сфері дорожнього господарства, зовнішнього освітлення та утримання міського кладовища. Збереження технічно справного стану, підвищення експлуатаційних якостей та продовження строків служби об'єктів комунального майна територіальної громади. Підвищення технічного оснащення комунального підприємства з метою забезпечення надання якісних послуг населенню.

2.4 Очікуваний результат

- (11) Утримання в належному стані об'єктів благоустрою, вулично-дорожньої мережі, міського кладовища, якісна організація поховань та надання ритуальних послуг, збереження об'єктів загального користування, їх своєчасний ремонт та відновлення, що забезпечує належне функціонування інфраструктури міста з дотриманням містобудівних, екологічних вимог, санітарно-гігієнічних норм та норм безпеки.

2.5 Форма підтримки

- (12) Субсидії та поточні трансферти підприємствам; капітальні трансферти підприємствам.

Рішенням про місцевий бюджет визначається головний розпорядник коштів місцевих бюджетів. Головний розпорядник бюджетних коштів (управління комунальної власності Енергодарської міської ради) розробляє план діяльності на плановий та наступні за плановим два бюджетних періоди. Організовує та забезпечує на підставі плану діяльності та індикативних прогнозних показників бюджету, за обґрунтованими

пропозиціями одержувачів бюджетних коштів (комунальних підприємств), складання бюджетного запиту й подає його місцевому фінансовому органу (фінансове управління Енергодарської міської ради). Отримує бюджетні призначення шляхом їх затвердження рішенням про місцевий бюджет, приймає рішення щодо делегування повноважень на виконання бюджетної програми одержувачем бюджетних коштів відповідно до його статутної діяльності. Розподіляє та доводить до одержувача у встановленому порядку обсяги бюджетних асигнувань. Погоджує план використання бюджетних коштів.

Фінансування одержувачів бюджетних коштів відповідно до затверджених планів використання бюджетних коштів здійснюється через реєстраційні рахунки в органах державної казначейської служби України (управління Державної казначейської служби України у м. Енергодарі Запорізької обл.).

2.6 Обсяг підтримки

(13) Загальний обсяг – 63 936 561 грн.

2.7 Підстава для надання підтримки

(14) Програма реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодара на 2019-2021 роки, затверджена рішенням Енергодарської міської ради від 21.12.2018 № 15 (далі – Програма).

(15) Рішення Енергодарської міської ради від 20.12.2019 № 15 «Про затвердження змін до Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста на 2019-2021 роки».

(16) Рішення Енергодарської міської ради від 12.04.2018 № 34 «Про запровадження громадського бюджету у місті Енергодар», яким затверджено Положення про громадський бюджет у місті Енергодар (далі – Положення).

2.8 Тривалість допомоги

(17) З 01.01.2020 по 31.12.2020.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

(18) Відповідно до Листа, КП «Комунальні системи» створено рішенням Енергодарської міської ради від 29.01.2016.

Основними завданнями господарської діяльності Підприємства є:

- експлуатація і ремонт зовнішнього освітлення міської території (вуличні опори 727 шт.), світлофорних об'єктів (7 шт.), електроустаткування та електричних мереж I та II мікрорайонів міста (26 шт.);
- утримання, обслуговування та благоустрій територій загального користування міста: вулично-дорожні мережі (автомобільні дороги – 290920 м², внутрішньоквартальні дороги – 208118 м², тротуари – 92537 м², дорожні знаки – 685 шт., зупинки – 19 шт.), міське кладовище – 10,9 га.

(19) Як зазначив Надавач у Листі, конкурсного відбору під час вибору Отримувача не проводилося. Об'єкти комунального майна, які обслуговує Підприємство, були

передані на праві господарського відання на баланс КП «Комунальні системи» з метою їх утримання.

- (20) Відповідно до інформації Надавача, КП «Комунальні системи» є суб'єктом господарювання, який не має у місті конкурентів у виконанні відповідних робіт, оскільки об'єкти та території, які обслуговує Отримувач, передані на праві господарського відання та обліковуються на балансі Підприємства.
- (21) Відповідно до інформації, зазначеної у Повідомленні, бюджетний запит комунального підприємства «Комунальні системи» на 2020 рік спрямований на утримання, благоустрій та відновлення об'єктів, які обліковуються на балансі Підприємства. Інформацію щодо реалізації заходів за рахунок повідомленої державної допомоги наведено в таблицях 1 та 2.

Таблиця 1

№ з/п	Заходи, які виконує самостійно КП «Комунальні системи»	Обсяг фінансування, грн
1	Обслуговування об'єктів вулично-дорожньої мережі та об'єктів благоустрою	13 894 839
2	Обслуговування та охорона міського кладовища	1 855 556
3	Обслуговування об'єктів зовнішнього освітлення, електричних мереж та електроустаткування	9 157 503
4	Оплата загальногосподарських послуг (медогляд, страхування, навчання, відрядження, Інтернет, обслуговування оргтехніки, програмного забезпечення, вогнегасників, спецтехніки, охорона праці)	948 458
5	Реалізація проекту-переможця громадського бюджету «Освітлення проходів між Будинками по вулиці Центральній 4, Центральній 8 та проспекту Будівельників 27. Будівництво»	54 200

Таблиця 2

№ з/п	Заходи, які виконують підрядні організації, які обираються за допомогою системи публічних закупівель через систему Прозорро	Обсяг фінансування, грн
1	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	7 176 983
2	Придбання канцтоварів, госптоварів, господарського інвентарю, інструментів, матеріалів, обладнання, спецодягу, запчастин, нормативної літератури, меблів, оргтехніки, програмного забезпечення	2 617 122
3	Послуги з технічної інвентаризації, виготовлення технічних паспортів, виготовлення схеми дорожнього руху, експертиза та атестація	3 021 995
4	Придбання ПММ, дорожніх знаків, матеріалів для аварійного ремонту доріг	2 085 711
5	Поточний ремонт на міському кладовищі	667 688

	(огорожа, доріжки, поливopрoвід)	
6	Капітальний ремонт кабелю живлення від закритої трансформаторної підстанції-8 (далі – ЗТП) до ЗТП-22	1 338 417
7	Реконструкція ЗТП (№ 1, № 8, № 18, № 22)	2 544 658
8	Розробка проєктно-кошторисної документації на реконструкцію ПЛ-10кВ («Річпорт», «Луч»)	214 502
9	Будівництво зовнішнього освітлення	2 686 708
10	Поточний ремонт внутрішньоквартальних доріг	3 324 237
11	Придбання основних засобів (виробничого обладнання, оргтехніки, автомобіля, автовишки, причепа, мінівантажувачів)	10 759 089
12	Реалізація проєктів-переможців громадського бюджету:	
	«Файне та сучасне подвір'я»	198 325
	«Розширення проїзної частини вздовж будинку вул. Молодіжна 55»	200 000
	«Тротуарна доріжка проспект Енергетиків 10»	199 620
	«Комфортні доріжки для великих і маленьких по вулиці Центральній»	990 950

- (22) Програма реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодара на 2019-2021 роки розроблена з метою реалізації на території міста державної політики, власних повноважень виконавчих органів міської ради у сфері розвитку та утримання житлово-комунального господарства, створення умов щодо утримання, відновлення і захисту сприятливого для життєдіяльності населення середовища та забезпечення населення якісними комунальними послугами.
- (23) Метою Програми є здійснення заходів щодо підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунального господарства, задоволення потреб населення у наданні відповідних послуг належної якості, що відповідає вимогам державних стандартів, забезпечення реалізації державної політики, визначеної у сфері житлово-комунального господарства, створення умов для сталої ефективної роботи та розвитку комунального господарства міста, забезпечення належного утримання та відновлення об'єктів благоустрою і дорожнього господарства міста.
- (24) Відповідно до Програми для виконання робіт та послуг у галузі комунального господарства та благоустрою задіяне комунальне підприємство міста, зокрема КП «Комунальні системи».

У межах Програми забезпечується утримання вулично-дорожньої мережі, пішохідних тротуарів, внутрішньоквартальних територій міста та інших об'єктів, які знаходяться на території міста. Обслуговуються світлофорні об'єкти, здійснюється нанесення та відновлення дорожньої розмітки, поточний ремонт (встановлення та заміна) дорожніх знаків та встановлення інших технічних засобів регулювання дорожнього руху.

У Програмі також зазначено, що потребують відповідного утримання та ремонту об'єкти зовнішнього освітлення міста. Мережі електропостачання у 1 та 2 мікрорайонах потребують негайної реконструкції у зв'язку з їх моральним зношенням.

Забезпечення реалізації заходів Програми здійснюється шляхом виділення коштів із місцевого бюджету та інших джерел на проведення реконструкції, капітальних ремонтів відновлення об'єктів благоустрою, освітлення, вулично-дорожньої мережі та іншого.

- (25) З метою підвищення рівня відкритості міської влади, впровадження інноваційних механізмів залучення громадськості до розподілу частини коштів міського бюджету міста Енергодар рішенням Енергодарської міської ради від 12.04.2018 № 34 «Про запровадження громадського бюджету у місті Енергодар» затверджено Положення про громадський бюджет у місті Енергодар.

Так, відповідно до зазначеного Положення, КП «Комунальні системи» визначено відповідальним виконавцем за реалізацію проєктів-переможців громадського бюджету, які фінансуються за рахунок бюджету міста Енергодар.

- (26) Відповідно до Положення, кошти громадського бюджету в місті Енергодар спрямовуються на реалізацію кращих проєктів розвитку міста, які надійшли до Енергодарської міської ради від мешканців територіальної громади міста Енергодар.

Подані для фінансування за рахунок коштів громадського бюджету проєкти повинні відповідати пріоритетам розвитку міста та бути спрямовані, зокрема, на поліпшення комфорту проживання мешканців та естетичного вигляду міста, сприяти соціально-економічному, культурному й просторовому розвитку, впровадженню сучасних інноваційних технологій та заходів в усіх сферах життєдіяльності міста.

Усі подані проєкти підлягають попередньому аналізу й оцінці виконавчими органами Енергодарської міської ради. Кращі проєкти серед тих, які отримали позитивну попередню оцінку, визначаються шляхом голосування. Голосування проводиться на офіційному сайті Енергодарської міської ради. Оголошення про голосування та перелік пунктів для голосування оприлюднюються на офіційному сайті. Кожен житель міста може особисто проголосувати за один малий та один великий проєкт.

Переможцями голосування є проєкти, які набрали найбільшу кількість голосів за рейтинговою системою.

Проєкти, які перемогли за підсумками голосування в поточному році, фінансуються в рамках громадського бюджету в місті Енергодар після прийняття міською радою рішення про міський бюджет на наступний бюджетний рік. Із цією метою головні розпорядники бюджетних коштів, до повноважень яких належить реалізація проєктів, забезпечують обов'язкове включення до бюджетних запитів на відповідний бюджетний період обсягів коштів, необхідних на реалізацію проєктів-переможців.

Виконавцями проєктів-переможців визначаються головні розпорядники коштів міського бюджету – виконавчі органи Енергодарської міської ради, які повинні здійснювати контроль за реалізацією проєкту на будь-якому етапі.

- (27) Як зазначив Надавач у Листі, з метою визначення підрядної організації для виконання робіт та послуг, для реалізації яких надається повідомлена державна допомога, Отримувач проводить конкурсні торги через систему «Прозоро».

Реалізація (виконання робіт) за проєктами-переможцями, відповідно до Положення, буде здійснюватися згідно із Законом України «Про публічні закупівлі».

- (28) Відповідно до Листа, техніка та інвентар, інші матеріали будуть використовуватись за призначенням: на виконання робіт з утримання зовнішнього освітлення міської

території, світлофорів, утримання доріг та міського кладовища. Платні послуги, які надає Підприємство, зокрема здавання в оренду комунального майна, не передбачають використання технічного оснащення, інвентарю та інших матеріалів.

- (29) Відсоткове співвідношення обсягу діяльності, що здійснюється на платній основі, до загального обсягу діяльності Отримувача становить 1 %.
- (30) Відповідно до Листа державна підтримка не використовується для покриття витрат, яких зазнає Отримувач під час надання платних послуг.
Роботи та послуги, на реалізацію яких спрямовується повідомлена державна допомога, надаються (реалізуються) безкоштовно мешканцям міста.
- (31) Відповідно до інформації, отриманої від Надавача, ведення бухгалтерського обліку на Підприємстві здійснюється окремо за кожним видом діяльності та всі первинні документи оформлюються окремо.
- (32) Крім того, Надавачем у Листі було зазначено, що за результатами аналізу наданих КП «Комунальні системи» інформації та розрахунків встановлено, що пропозиції про виділення асигнувань включають прямі витрати Підприємства на оплату праці, нарахування на заробітну плату, придбання мінімально необхідної кількості матеріалів, послуг, обладнання, необхідних для виконання заходів Програми без урахування додаткових витрат та прибутку.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Ознаки державної допомоги

- (33) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (34) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (35) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

4.2. Сфера благоустрою та утримання об'єктів благоустрою

- (36) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів із благоустрою населених пунктів;

- затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
 - забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів із благоустрою населених пунктів.
- (37) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою населених пунктів.
- (38) Статтею 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів належать, зокрема, вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки.
- (39) Відповідно до статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою, зокрема, є засоби та обладнання зовнішнього освітлення.
- (40) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.
- (41) Відповідно до частини першої статті 28¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» власники або балансоутримувачі об'єктів благоустрою вулично-дорожньої мережі населених пунктів забезпечують її утримання відповідно до Правил утримання вулично-дорожньої мережі населених пунктів та технічних засобів регулювання дорожнього руху, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.
- (42) Згідно з пунктом 1 частини першої статті 19 Закону України «Про автомобільні дороги», основними обов'язками органів місцевого самоврядування щодо управління функціонуванням і розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів є, зокрема, забезпечення безперервних, безпечних, економічних та зручних умов руху транспортних засобів і пішоходів вулицями і дорогами міст та інших населених пунктів; організація будівництва, реконструкції, ремонту та утримання вулиць і доріг міст та інших населених пунктів за встановленими для них будівельними нормами, державними стандартами та нормами.
- (43) Відповідно до пункту 3 частини першої статті 21 Закону України «Про автомобільні дороги» органи місцевого самоврядування, що управляють функціонуванням та розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, відповідають, поряд з іншим, за стан вулиць і доріг міст та інших населених пунктів відповідно до діючих норм, у тому числі щодо безпеки руху транспортних засобів і пішоходів, розміщення технічних засобів організації дорожнього руху, об'єктів дорожнього сервісу та рекламоносіїв.

- (44) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 19 Закону України «Про дорожній рух» основними обов'язками органів місцевого самоврядування у частині управління функціонуванням і розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів є, зокрема, забезпечення безперервних, безпечних, економічних та зручних умов руху транспортних засобів і пішоходів вулицями і дорогами міст та інших населених пунктів.
- (45) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» **до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, віднесені кладовища.**
- (46) Статтею 28 Закону України «Про поховання та похоронну справу» **землі, на яких розташовані місця поховання, є об'єктами права комунальної власності і не підлягають приватизації або передачі в оренду.** На території місця поховання не можуть бути розташовані об'єкти іншої, крім комунальної, форми власності.
- (47) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» утримання кладовищ, військових кладовищ, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань знайдених, невпізнаних трупів забезпечується виконавчим органом міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету.
- (48) Згідно з частиною третьою статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, в межах своєї компетенції затверджує типові положення про ритуальну службу.
- (49) Згідно з частиною шостою статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» **для організації (утворення), будівництва, утримання в належному стані та охорони місць поховання міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства.**
Надання ритуальних послуг регулюється статтею 10 Закону України «Про поховання та похоронну справу».
Відповідно до статті 9 Закону України «Про поховання та похоронну справу» ритуальні служби – спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому законом, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, передбаченим пунктом 2 частини другої статті 8 цього Закону.
- (50) Згідно з частиною шостою статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції створюють ритуальні служби.
- (51) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
 - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;

- орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

(52) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

(53) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України: для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

(54) Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів визначаються рішенням про місцевий бюджет відповідно до пунктів 2 і 3 частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України.

5. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

5.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

(55) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

(56) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

(57) Відповідно до вимог статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» **органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства** для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності.

(58) КП «Комунальні системи» створено з метою реалізації самоврядних повноважень (функцій) органів місцевого самоврядування в частині утримання в належному стані об'єктів благоустрою, вулично-дорожньої мережі, міського кладовища.

(59) Отже, за наведених умов КП «Комунальні системи» є **суб'єктом господарювання** у розумінні Закону.

5.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

(60) Відповідно до статті 1 Закону місцеві ресурси – рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності

територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.

- (61) З метою здійснення комплексного благоустрою території та розвитку інфраструктури міста Енергодар у сфері дорожнього господарства, зовнішнього освітлення та утримання міського кладовища, відповідно до Програми та Положення, КП «Комунальні системи» надається фінансування у формах субсидій, поточних та капітальних трансфертів Підприємству.
- (62) Відповідно до Повідомлення державна підтримка надається за рахунок місцевих ресурсів (*кошти місцевого бюджету міста Енергодар*).
- (63) Отже, фінансова підтримка КП «Комунальні системи» у формі субсидії, капітальних та поточних трансфертів на забезпечення діяльності з комплексного благоустрою території, розвитку інфраструктури міста Енергодара у сфері дорожнього господарства, зовнішнього освітлення та утримання міського кладовища є **ресурсами держави** у розумінні Закону.

5.3. Створення переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (64) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (65) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання **за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави**. При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання (пункт 69 зазначеного Повідомлення).
- (66) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС **якщо операція проводилась із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам**.
- (67) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів, недискримінаційною.

- (68) За інформацією Надавача, конкурсний відбір не проводився. Території та об'єкти, які обслуговує КП «Комунальні системи», закріплені за ним на умовах постійного користування та перебувають на балансі Підприємства.
- (69) Оскільки Отримувача не було обрано за конкурентною процедурою, не можна стверджувати, що надана Отримувачу економічна вигода у вигляді субсидій, поточних та капітальних трансфертів на здійснення / реалізацію заходів, зазначених у таблиці 1, а саме: обслуговування об'єктів вулично-дорожньої мережі та об'єктів благоустрою, обслуговування та охорону міського кладовища, об'єктів зовнішнього освітлення, електричних мереж та електроустаткування тощо, була б доступною для нього на звичайних ринкових умовах.
- (70) Крім того, Надавачем не надано доказів та достатніх обґрунтувань того, що державна підтримка на реалізацію зазначених у таблиці 1 заходів, визначена на мінімально можливому рівні, тобто що за звичайних ринкових умов, зокрема під час вибору Отримувача за конкурентною процедурою, витрати місцевого бюджету на обслуговування об'єктів вулично-дорожньої мережі та об'єктів благоустрою, обслуговування та охорону міського кладовища, об'єктів зовнішнього освітлення, електричних мереж та електроустаткування не були б меншими за ті, які мають бути понесені на забезпечення діяльності Отримувача.
- (71) Отже, надання державної підтримки КП «Комунальні системи» для обслуговування об'єктів вулично-дорожньої мережі та об'єктів благоустрою, обслуговування та охорону міського кладовища, об'єктів зовнішнього освітлення, електричних мереж та електроустаткування не виключає створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (72) Разом із тим, з метою реалізації заходів, зазначених у таблиці 2, зокрема: капітального ремонту кабелю живлення від закритої трансформаторної підстанції-8, реконструкції ЗТП, розробки проектно-кошторисної документації на реконструкцію ПЛ-10кВ, будівництва зовнішнього освітлення, поточного ремонту внутрішньоквартальних доріг, придбання основних засобів, послуг із технічної інвентаризації, виготовлення технічних паспортів, виготовлення схеми дорожнього руху, експертизу та атестацію, ***будуть залучатись підрядні організації, які обираються за допомогою системи публічних закупівель через систему Прозорро.***
- (73) Отже, Надавачем надано обґрунтування того, що державна підтримка на реалізацію заходів, зазначених у таблиці 2, визначена на мінімально можливому рівні, тобто за звичайних ринкових умов, з огляду на те, що буде проведено процедуру торгів, що є конкурентною (усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі), прозорою (усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів), недискримінаційною, що у свою чергу виключає створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

5.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (74) Відповідно до пункту 187 Повідомлення Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, заходи з підтримки, яка надається державою, вважаються такими, що спотворюють конкуренцію або становлять загрозу для неї, коли вони покращують конкурентну позицію їх отримувача порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які є його конкурентами. На практиці вважається, що спотворення конкуренції у значенні, передбаченому статтею 107 (1) Договору, існує

тоді, коли держава надає фінансові переваги суб'єкту господарювання в лібералізованому секторі, де існує або може існувати конкуренція.

- (75) За інформацією, отриманою від Надавача, Отримувач не має конкурентів, оскільки території та об'єкти, які обслуговує КП «Комунальні системи», закріплені за ним на умовах постійного користування та перебувають на балансі Підприємства.
- (76) Послуги КП «Комунальні системи», яке створено Енергодарською міською радою відповідно до вимог статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», на задоволення потреб територіальної громади міста Енергодар щодо забезпечення утримання територій об'єктів благоустрою в належному стані, є **безкоштовними для населення**, враховуючи, що зазначена підтримка не використовується для надання платних послуг, **не реалізується на ринку**, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», не бере участі в господарському обороті та не **загрожуватиме спотворенням економічної конкуренції**.

5.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

- (77) Враховуючи викладене, підтримка (фінансування), яку надає Енергодарська міська рада КП «Комунальні системи» відповідно до Програми та Положення у формі субсидії, поточних та капітальних трансфертів із метою забезпечення комплексного благоустрою території, розвитку інфраструктури міста Енергодар у сфері дорожнього господарства, зовнішнього освітлення та утримання міського кладовища **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (78) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (79) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (80) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), державна допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (81) Відповідно до інформації Надавача, КП «Комунальні системи» є суб'єктом господарювання, який не має в місті конкурентів щодо виконання відповідних робіт, оскільки об'єкти та території, які обслуговує Отримувач, передані на праві господарського відання та обліковуються на балансі Підприємства.

- (82) Відсоткове співвідношення обсягу діяльності, що здійснюється на платній основі, до загального обсягу діяльності Отримувача, становить 1 %.
- (83) Підприємство здійснює ведення окремих рахунків та розподіл доходів і витрат, що забезпечує запобігання витрачання державної підтримки на інші види господарської діяльності.
- (84) Крім того, Надавачем у Листі було зазначено, що за результатами аналізу наданих КП «Комунальні системи» інформації та розрахунків встановлено, що пропозиції про виділення асигнувань включають прямі витрати Підприємства на оплату праці, нарахування на заробітну плату, придбання мінімально необхідної кількості матеріалів, послуг, обладнання, необхідних для виконання заходів Програми, без урахування додаткових витрат та прибутку.
- (85) Як зазначено в Повідомленні, Підприємство забезпечує безкоштовне надання послуг населенню з благоустрою міста. Кошторис витрат містить лише обґрунтовані витрати на покриття видатків, що пов'язані із здійсненням статутних завдань, покладених на нього власником – Енергодарською міською радою. У разі зменшення фінансування Підприємство не матиме можливості здійснювати діяльність належним чином та виконувати свої зобов'язання.
- (86) Отже, послуги КП «Комунальні системи», яке створено Енергодарською міською радою відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» для задоволення потреб територіальної громади міста Енергодар, що надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», **не беруть участі в господарському обороті, не отримують перевагу в наявних ринкових умовах**, як наслідок, враховуючи, що зазначена підтримка не буде використовуватися при наданні платних послуг, **не загрожуватимуть спотворенням економічної конкуренції**.
- (87) Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що на сьогодні Енергодарська міська рада скористалася своїм правом та створила КП «Комунальні системи» відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності.
- (88) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».
- (89) Як наслідок, підтримка (фінансування), яку надає Енергодарська міська рада КП «Комунальні системи», відповідно до Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодара на 2019-2021 роки (зі змінами), у формі субсидії, капітальних та поточних трансфертів із метою забезпечення комплексного благоустрою території, розвитку інфраструктури міста Енергодар у сфері дорожнього господарства, зовнішнього освітлення та утримання міського кладовища на період з 01.01.2020 по 31.12.2020 загальним обсягом 63 936 561 грн, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (90) Разом із тим слід зазначити, що:
- фінансування КП «Комунальні системи» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані з виконанням заходів, передбачених Програмою

реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодара на 2019-2021 роки (зі змінами), а саме на забезпечення комплексного благоустрою території, розвиток інфраструктури міста Енергодар у сфері дорожнього господарства, зовнішнього освітлення та утримання міського кладовища;

- використання коштів підтримки КП «Комунальні системи» на здійснення підприємницької діяльності може містити ознаки державної допомоги;
- метою уникнення перехресного субсидювання КП «Комунальні системи» повинно бути забезпечення ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності таким чином, щоб забезпечувати належний розподіл доходів і витрат на надання послуг, на які спрямовується державна підтримка, та встановлення механізму чіткого обліку часу працівників для виконання робіт, які здійснюються на комерційній та некомерційній основі;
- КП «Комунальні системи» повинно проводити конкурсні торги через систему «Прозорро» відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» з метою закупівлі товарів, на які виділяється державна допомога.

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789), на підставі інформації, наданої Управлінням комунальної власності Енергодарської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку надає Енергодарська міська рада комунальному підприємству «Комунальні системи» Енергодарської міської ради, відповідно до Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста Енергодара на 2019-2021 роки, затвердженої рішенням Енергодарської міської ради від 21.12.2018 № 15, та рішення Енергодарської міської ради від 20.12.2019 № 15 «Про затвердження змін до Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства, об'єктів благоустрою, дорожнього господарства міста, передбаченої на 2019-2021 роки», у формі субсидії, капітальних та поточних трансфертів із метою забезпечення комплексного благоустрою території, розвитку інфраструктури міста Енергодар у сфері дорожнього господарства, зовнішнього освітлення та утримання міського кладовища на період з 01.01.2020 по 31.12.2020 загальним обсягом 63 936 561 гривня, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».